

380 kV-hoogspanningsverbinding Diemen - Ens

Inhoudsopgave en oplegnotitie definitieve notitie reikwijdte en detailniveau

1. Inhoudsopgave definitieve NRD

1. Vaststellingsbesluit minister voor Klimaat en Energie
2. Notitie Reikwijdte en Detailniveau
  - oplegnotitie definitieve Notitie reikwijdte en detailniveau
  - tweede Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau
3. Zienswijzen op tweede concept-NRD
4. Nota van antwoord
5. Advies commissie voor de m.e.r. voor de inhoud van het milieueffectrapport

2. Oplegnotitie Definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380 kV Diemen-Ens

Van vrijdag 6 oktober tot en met donderdag 16 november 2023 heeft de tweede concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (tweede concept-NRD) ter inzage gelegen. Dit is het onderzoeksplan voor de milieueffectrapportage (MER), die wordt uitgevoerd voor het project 380-kV hoogspanningsverbinding Diemen-Ens.

Gedurende de terinzagelegging was het mogelijk om een zienswijze in te dienen op de tweede concept-NRD. Deze ingekomen zienswijzen zijn beantwoord in de nota van antwoord. Naar aanleiding van de zienswijzen op de tweede concept-NRD wordt er één aanpassing voorgesteld. Het betreft de toevoeging van een extra deeltracé aan de onderzoeksalternatieven.

Voorliggende oplegnotitie bevat hierna de definitieve kaart met onderzoeksalternatieven, met daarbij een korte toelichting op het toegevoegde deeltracé. Deze oplegnotitie vormt samen met de tweede concept-NRD, de zienswijzen en beantwoording daarvan en het eerdere commissie m.e.r.-advies, de definitieve NRD.

Toelichting toevoeging aan de onderzoeksalternatieven

In de tweede concept-NRD zijn tussen het paarse, gele en groene alternatief in het gebied tussen Almere en Zeewolde drie verbindingen opgenomen. Voor de twee meest zuidelijke verbindingen (GR7/GE5 en GR8/GE6, zie kaart op de laatste pagina van deze notitie) hebben de gemeente Almere en Zeewolde hun bezwaren geuit en verzocht deze verbindingen niet verder te onderzoeken. De verbinding van paars naar groen langs de Wulptocht (GR9) is voor de gemeenten wel een acceptabel alternatief om te onderzoeken. De gemeenten vragen in een gezamenlijke zienswijze om alleen deze route te onderzoeken, inclusief doortrekking tot aan het gele tracé.

In diverse zienswijzen is verzocht om onderzoeksalternatieven niet nader te beschouwen, vanwege het schaden van belangen, functies of waarden. Om te komen tot een transparante, zorgvuldige en integrale afweging van de onderzoeksalternatieven is het zeer ongewenst om nu (deel)tracés af te laten vallen. Juist door de impact ervan transparant in beeld te brengen, kan vervolgens onderbouwd een voorkeursalternatief worden geadviseerd. In de nota van antwoord is dit nader toegelicht.

De suggestie van gemeenten Almere en Zeewolde om deeltracé GR9 ook door te trekken tot aan het gele alternatief is wel overgenomen. Dit is een reëel verbindingsalternatief, dat naar verwachting minder impact heeft op de belangen van deze twee gemeenten dan de andere twee verbindingen. Daarom is besloten deeltracé GE14 (zie kaart einde notitie) toe te voegen aan de onderzoeksalternatieven die onderzocht gaan worden in het plan-Milieueffectrapport (MER) en de integrale effectanalyse (IEA).

Aanvulling van de heritage impact assessment

In de zienswijzen is de vraag gesteld waarom de heritage impact assessment (HIA) niet is aangevuld voor de toegevoegde varianten.

Bij de eerste concept-NRD is een HIA uitgevoerd. Dit is het onderzoek naar de impact van de nieuwe 380 kV-verbinding op UNESCO werelderfgoed (Hollandse Waterlinies en Schokland en omgeving). Dit vooronderzoek is uitgevoerd om zo, voorafgaand aan de eigenlijke onderzoeksfase (plan-MER en IEA), meer zicht te krijgen op de haalbaarheid van de alternatieven. Uit het vooronderzoek HIA is op meerdere locaties een negatieve impact op de kernkwaliteiten van zowel werelderfgoed Schokland en omgeving, als Hollandse Waterlinies gebleken. Echter is daaruit nog niet vast te stellen of dit onoverkomelijke belemmeringen zijn. Daarvoor is meer onderzoek nodig.

Als onderdeel van het plan-MER wordt de HIA geactualiseerd en aangevuld met een effectenanalyse voor alle in de definitieve NRD opgenomen onderzoeksalternatieven die mogelijk van invloed zijn op UNESCO-werelderfgoed. Dan wordt ook bekeken welke maatregelen er mogelijk zijn om negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken. De geactualiseerde HIA vormt input voor effectbeoordeling op cultuurhistorie in het plan-MER, en is daarmee beslisinformatie voor de integrale afweging tot een voorkeursalternatief.

Aanpassing kaarten in NRD

In verschillende zienswijzen worden wij erop attent gemaakt dat wij niet de laatste update van kaarten in de concept-NRD en de Notitie Onderzoeksalternatieven hebben opgenomen. In enkele gevallen (bijvoorbeeld in het geval dat woningen op de kaart niet goed zichtbaar zijn) hebben wij de kaarten in de definitieve NRD geactualiseerd. Ten behoeve van de effectonderzoeken voor MER en IEA geldt dat wij uit gaan van de meest actuele informatie uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en daarop de kaarten baseren.

Definitieve kaart onderzoeksalternatieven

Hierna is de definitieve kaart met onderzoeksalternatieven opgenomen in twee versies: zonder nummering van deeltracés en mét de nummering van deeltracés. Ten opzichte van de tweede concept-NRD is alleen deeltracé GE14 toegevoegd aan de kaart. Er zijn geen andere inhoudelijke wijzigingen. Voor een overzichtelijk beeld zijn delen A, B en C, tussen de routes van en naar hoogspanningsstation Lelystad, weggelaten van de kaart. In de tweede concept-NRD stonden deze nog wel op de kaart met de toelichting 'niet nader te onderzoeken'. De tracédelen A, B en C worden niet nader onderzocht, omdat de nieuwe 380 kV-hoogspanningslijn via hoogspanningsstation Lelystad moet lopen. Dit is een nettechnisch uitgangspunt. Door de aantakking aan station Lelystad ligt het niet in de verwachting dat de nieuwe hoogspanningslijn via de tracédelen A, B of C komt te lopen.

